

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **T. Q. H.**, zast. JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem v Ústí nad Labem, Dlouhá 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, ze dne 21. 9. 2004, č. j. 14 Az 222/2003 – 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 11. 12. 2003, č. j. OAM-1096/AŘ-2001. Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad stěžovatelky a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2001, č. j. OAM-24/VL-11-C10-2001, jímž nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizinku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V kasační stížnosti stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného, stěžovatelka zejména uváděla, že napadané rozhodnutí žalovaného správního orgánu je nepřesvědčivé a nepřezkoumatelné, a to z důvodu, že z něj nelze seznat, jakými právními či skutkovými úvahami se žalovaný správní orgán při neudělení azylu řídil. Dále uvedla, že důvodem opuštění vlasti nebyly důvody ekonomické, ale politické. Požadovala, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V následném rozsudku Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatelka ze země původu neopustila z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Ze spisu jednoznačně podle krajského soudu vyplynulo, že stěžovatelka nebyla členkou politické strany či organizace, nebyla nositelkou žádného politického přesvědčení, přičemž obecný nesouhlas s politickou situací a subjektivní pocit nespokojenosti nelze podřadit pod zákonem o azylu vymezené důvody. Krajský soud stejně jako žalovaný správní orgán neshledal ani naplnění § 13 a 14 zákona o azylu. Stejně tak krajský soud neshledal naplnění důvodů vymezených v ustanovení § 91 zákona o azylu, pro které by bylo třeba vyslovit překážku vycestování. Krajský soud k tomuto uvedl, že stěžovatelka neměla v zemi původu žádné problémy se státními orgány nebo policií; jednání jednoho policisty, na které si stěžovala, se s ohledem na stěžovatelkou prezentované problémy s ním, jeví jako jednání soukromé osoby. Z těchto důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost, a to z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 pod písm. a) a d) s. ř. s. Naplnění označených důvodů shledává ve skutečnosti, že zjištěný skutkový stav o překážkách vycestování byl nesprávně posouzen, a to již ve správním řízení. Stěžovatelka je čínské národnosti a pobývá v severních pohraničních oblastech hraničících s Čínou, přičemž s ohledem na vzniklý konflikt mezi Čínou a Vietnamem může být v případě návratu do vlasti ohrožena její svoboda či život; žalovaný správní orgán, resp. krajský soud se přitom těmito skutečnostmi řádně nezabývaly. Doplnila, že v České republice se plně stabilizovala a považuje ji za druhý domov.

Na základě výše uvedených skutečností pak požadovala, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, napadené rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno a stěžovatelce bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Doplnil, že nedošlo k naplnění ustanovení § 12 zákona o azylu, resp. § 91 zákona o azylu. Závěrem uvedl, že návrh na přiznání odkladného účinku a stejně tak i kasační stížnost považuje za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovatelce azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem především posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelkou.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uváděla, že uplatňuje důvody vymezené pod písm. a) a d) § 103 odst. 1 s. ř. s. Nejprve je třeba se vyjádřit k významu označených důvodů.

Význam obsahu prvního z uvedených zákonných ustanovení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], tedy nesprávného posouzení právní otázky soudem, spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Takováto pochybení v rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem však Nejvyšší správní soud neshledal.

Dále je třeba se vyjádřit i k významu druhého namítaného zákonného ustanovení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody,

kteře opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Po přezkoumání Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování žalovaného správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se tak rozhodnutí krajského soudu dostatečně opírá o důvody, které opodstatňují dospět k předmětnému výroku. K poslední jmenovanému důvodu, tedy že se jedná nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ani označené důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. d) však podle Nejvyššího správního soudu v souzené věci nenastaly.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 3. 1. 2001 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ze kterého ve vztahu k souzené věci vyplynulo, že stěžovatelka pochází z Číny, žila ve Vietnamu, a „protože je z Číny“ nemohla v zemi původu (Vietnam) najít práci, nemohla zde obchodovat (dostala sice povolení, ale často ji kontrolovali a pokutovali) a nemohla se uživit. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 27. 3. 2001 uvedla, že její bratr chtěl uprchnout do zahraničí, v roce 1978 byl zadržen a uvězněn. Po bratrově zatčení měla v roce 1979 problém s jedním policistou. Přišel k nim domů, obtěžoval ji a chtěl se s ní vyspat. Stěžovatelka jej odmítla a začala mít problémy. Vyhrožoval jí, že nedostane živnostenský list, chodil za ní dál každé tři měsíce až do jejího odjezdu z Vietnamu, stále ji obtěžoval a stále se s ní chtěl vyspat. S těmito problémy se však na místní či nadřízené orgány neobrátila, uvedla, že měla strach. Ucházela se o živnostenské oprávnění, chtěla si otevřít občerstvení, to jí bylo orgány odmítnuto s tím, že je čínská Vietnamka a orgány mají strach, aby někoho neotrávila. Jako Vietnamka čínského původu byla ve Vietnamu diskriminována, neměla se kde učit čínsky, nemohla podnikat, nemohla sehnat zaměstnání, živila se příležitostnou prací, krátce byla zaměstnána v továrně na porcelán a neúspěšně se ucházela o pracovní poměr u soukromé podnikatelky. Jiné zaměstnání nehledala, slyšela, že by musela mít peníze na úplatky. Jako hlavní důvod k odchodu z Vietnamu uvedla diskriminaci čínské menšiny. Z Protokolu dále vyplynulo, že v domovské zemi před odjezdem do České republiky jiné než uváděné problémy neměla. O přestěhování v rámci Vietnamu se nepokusila. Stěžovatelce byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočnicka) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámila, vyjádřila se k němu, resp. navrhla jeho doplnění. Této možnosti nevyužila. Stěžovatelka byla rovněž v průběhu pohovoru vyrozuměna o tom, jaké informace, dokumenty má správní orgán k dispozici při posuzování situace ve zemi původu stěžovatelky; stěžovatelka seznámení s těmito informacemi, dokumenty odmítla, nijak je nedoplnila.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka v žádosti neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Odhlédnout nelze ani od skutečnosti, že stěžovatelka se svými problémy neobrátila na nadřízené orgány,

resp. se je nepokoušela účinně řešit, např. za pomoci nevládních organizací. Ani podle názoru Nejvyššího správního soudu ze spisu a ani informací, dokumentů, které měl správní orgán k dispozici při posuzování situace v zemi původu, nevyplynulo, že by stěžovatelka ve Vietnamu byla pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu; stejně tak nevyplynuly ani další důvody uvedené v § 13 a § 14 zákona o azylu. Důvody stěžovatelčiny žádosti o azyl tak nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 až § 14 zákona o azylu. Stejně tak nejsou dány důvody pro přiznání překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, neboť je zřejmé, že stěžovatelce při návratu do země původu nehrozí žádné z nebezpečí uvedených v tomto ustanovení.

S odkazem na výše uvedené tak nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit stěžovatelce ani v jejích konkrétních námitkách. Skutkový stav byl žalovaným správním orgánem a stejně tak následně i krajským soudem posouzen řádně. Nejvyšší správní soud přitom zcela souhlasí se závěry žalovaného správního orgánu, i krajského soudu, o neexistenci důvodů, které by nasvědčovaly tomu, že stěžovatelka je pronásledována za uplatňování politických práv nebo pro zastávání určitých politických názorů a odkazuje na ně. Jmenovitě, pokud jde o namítanou diskriminaci ve spojení s příslušností k čínské národnosti, stěžovatelka ji spojovala zejména s nemožností pracovního uplatnění. V tomto směru se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje se stanoviskem krajského soudu, že nedostatek pracovních příležitostí postihuje stejnou měrou značnou část obyvatel země a ani z informací, dokumentů, které měl správní orgán k dispozici při posuzování situace v zemi původu, nelze dovodit, že by příslušníci čínské menšiny byli ve Vietnamu diskriminováni pro svoji národnost.

Stejně tak s odkazem na výše uvedené nelze přisvědčit tvrzení stěžovatelky v kasační stížnosti o tom, že *s ohledem na vzniklý konflikt mezi Čínou a Vietnamem může být stěžovatelka v případě návratu do vlasti ohrožena na svobodě či životě*. Takové skutečnosti ze správního spisu, a ani informací, dokumentů, které měl správní orgán k dispozici při posuzování situace v zemi nevyplynuly. Stěžovatelka byla přitom v průběhu pohovoru vyrozuměna o tom, jaké informace, dokumenty má správní orgán k dispozici při posuzování situace k dispozici a seznámení s těmito informacemi, dokumenty, resp. jejich doplnění odmítla. Navíc je třeba odkázat na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. podle kterého nelze přihlížet ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno napadané rozhodnutí. Ani v této námitce nemohl Nejvyšší správní soud stěžovatelce přisvědčit.

Konečně pak nemohl Nejvyšší správní soud stěžovatelce přisvědčit ani v obecném tvrzení stran její stabilizace v České republice a tvrzení o tom, že ji považuje za druhý domov, neb toto tvrzení nemá žádnou relevanci k zákonem vymezeným důvodům, pro které lze azyl na území České republiky udělit.

Po porovnání všech námitek a jich doplňujících tvrzení stěžovatelky s významem jednotlivých důvodů, pro které lze kasační stížnost přisvědčit, došel Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění ani jednoho z důvodů upravených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) nedošlo.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. února 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu